

Vlek op vlek bij storing

Schiphol: Evaluatie stroomhapering meivakantie

Schiphol is niet goed voorbereid op een ramp of andere crisis. Bij de grote stroomstoring eind april is te lang gewacht met maatregelen. 'De vraag is of het crisisbestrijdingsplan toereikend is.'

[Herman Stil](#) • Uit de krant van gisteren

Het Parool

Bij de storing liep Schiphol razendsnel vol. ©ANP

Volgens een onafhankelijke evaluatie van de gemeente [Haarlemmermeer](#) door het Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement (COT) ontbrak tijdens de storing regie; ook omdat marechaussee, Schiphol en de veiligheidsregio niet goed overlegden. Met gevoel voor understatement concluderen de onderzoekers dat 'het aanbeveling verdient om tijdens een incident beter de impact op de omgeving van Schiphol in beeld te houden'. En 'een incident bij een organisatie met de omvang van de internationale luchthaven Schiphol kan grote effecten hebben op de openbare orde en veiligheid, zowel in als om de luchthaven'.

Schiphol werd in de drukke meivakantie de dupe van een storing in de hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Amstelveen in de vroege nacht van 29 april. Door fouten in het systeem voor noodstroom startten de computersystemen voor het inchecken van passagiers en bagage niet op.

Midden in de nacht ontstonden daardoor lange wachtrijen op de luchthaven, het gebouw liep razendsnel vol en er ontstonden files op het vliegveld en voor de afritten naar de snelweg. De marechaussee besloot Schiphol te sluiten, maar vertelde dat pas aan de andere betrokkenen - onder wie de burgemeester van Haarlemmermeer die verantwoordelijk is voor openbare orde - toen de afsluiting al een feit was.

Toenemende chaos

Daardoor had de gemeente Haarlemmermeer tot 04.45 uur, 3,5 uur na het afkondigen van het noodplan, de indruk dat de problemen onder controle waren, terwijl de chaos op snelwegen en Schiphol alleen maar toenam. Uit de evaluatie blijkt dat er eerder ingegrepen had moeten worden.

Zo werd verzuimd om op te schalen naar 'GRIP2' of 'GRIP3', wat staat voor 'Gecoördineerde Regionale IncidentbestrijdingsProcedure'. Als dat gebeurt, kunnen politiekorpsen uit de regio, de burgemeester van Haarlemmermeer en Rijkswaterstaat ingeschakeld worden. Dat gebeurde echter pas om 05.02 uur, vier uur na het begin van de stroomstoring. 'Tijdige opschaling had op initiatief van Schiphol, de Koninklijke Marechaussee, de Veiligheidsregio Kennemerland of de gemeente kunnen plaatsvinden.'

Met de afsluiting wilde de marechaussee voorkomen dat het nog drukker werd op de luchthaven. Neveneffect was dat personeel, broodnodig om de grote passagiersstroom op te vangen en af te handelen, niet naar de luchthaven kon komen. 'Schiphol en de marechaussee waren er vooral op gericht de veiligheidsrisico's als gevolg van de overvolle vertrekhallen zo snel mogelijk te verminderen en de reizigersstroom goed te begeleiden.'

Omdat Rijkswaterstaat lange tijd van niks wist, werd op de matrixborden boven de weg niet aangegeven dat Schiphol was afgesloten. De provincie, beheerder van een deel van de aanvoerwegen, werd helemaal genegeerd. Niemand dacht aan crisiscommunicatie, reizigers werd veel te laat afgeraden naar Schiphol te komen. De chaos werd alleen maar groter.

Vraagtekens

Diezelfde dag al werden vraagtekens gezet bij de afsluiting, maar de marechaussee heeft de bevoegdheid om in een noodsituatie eigenhandig wegen af te sluiten, schrijven de onderzoekers. 'Alleen als er tijd is, zullen dit soort besluiten afgestemd moeten worden met verkeerspartners en zal de burgemeester betrokken moeten worden, gezien de impact van de maatregelen.' Wel hadden die 'verkeerspartners' eerder moeten worden geïnformeerd over de problemen en om de wegafsluitingen uit te werken.

Ook het crisiscentrum van Schiphol, gemeente en veiligheidsregio Kennemerland lieten steken vallen. Zo was er lang geen directe contact tussen veiligheidscoördinatoren en diensten.

Toch, zo concludeert COT, ook als de aanbevelingen netjes waren uitgevoerd, was de crisis niet radicaal anders verlopen. 'Binnen relatief korte tijd waren de grootste problemen verholpen, zonder dat zich noemenswaardige incidenten hebben

voorgedaan. Het vliegverkeer en de afhandeling ervan kon dezelfde ochtend volledig worden hervat. De uitkomst en de genomen maatregelen waren, ook zonder de leerpunten die uit de evaluatie bleken, waarschijnlijk hetzelfde geweest.'